

Aan de gemeenteraad

Datum 31 maart 2026
Behandeld door M. van der Dussen / M. Penders
Ons kenmerk 2026-0035455
Doorkiesnummer
Onderwerp Beantwoording artikel 40 vragen fractie PAB en D66 over RIB ontwikkelingen en financieel perspectief.

Geachte mevrouw, heer,

De fracties van PAB en D66 hebben respectievelijk op 21 en 22 maart jl. artikel 40 vragen gesteld over de raadsinformatiebrief ontwikkelingen en financieel perspectief (d.d. 10 maart jl.). De vragen van de fracties PAB en D66 zijn bijgevoegd.

- I. Door de fractie van PAB zijn de volgende artikel 40 vragen gesteld met betrekking tot de raadsinformatiebrief ontwikkelingen en financieel perspectief (d.d. 10 maart jl.).

In November 2025 werden we als volgt geïnformeerd (begroting pg. 9)

Het meerjarenperspectief ziet er financieel goed uit, al blijft vanaf 2028 de financiële ruimte beperkt en zullen we scherp aan de wind moeten blijven zeilen. De periode na 2030 is financieel onzeker voor gemeenten in Nederland. Dit vraagt om alertheid en flexibiliteit in ons beleid. Het structureel bijgewerkte meerjarenperspectief ziet er als volgt uit:

FINACIEEL MEERJAREN-PERSPECTIEF 2026-2023	2026	2027	2028	2029	2030
Stand Begroting 2026-2030	€ 1.634.000	€ 565.000	€ 33.000	€ 385.000	€ 781.000

Op 16 maart 2026 ontving de raad een raadsinformatiebrief (RIB) inzake de ontwikkelingen en het financieel perspectief. In deze RIB wordt onder andere gesteld:

“Ondanks dat er nog allerlei inhoudelijke en bestuurlijke keuzes te maken zijn en prioriteiten zijn te stellen is de conclusie dat wanneer er geen maatregelen worden getroffen er de komende jaren sprake zal zijn van een structureel tekort. Een tekort dat kan oplopen tot een bedrag van rond € 1,4 mln. in 2027 tot € 3,2 mln. in 2030.”

Vraag 1

Waarom ontvangt de raad nu, zo kort na de vaststelling van de meerjarenbegroting 2026-2030 (6 november 2025), ineens deze RIB met zo'n alarmerend beeld over de financiële situatie?

Was deze informatie niet beschikbaar of relevant tijdens de begrotingsbehandeling? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dit niet eerder met de raad gedeeld?

Antwoord vraag 1

Na vaststelling van de meerjarenbegroting 2026-2030 (november 2025) ziet het college dat door (externe) ontwikkelingen de druk op de begroting toeneemt. De gemeenteraad is vanaf dat moment meegenomen in de volgende ontwikkelingen:

- Beschermd Wonen: in het raadsvoorstel 2025-0128723 'Ontwikkelingen en samenwerkingsovereenkomst Beschermd Wonen & Opvang' is aangegeven dat via de perspectiefnota 2026 de opgenomen inkomsten voor Beschermd Wonen & Opvang neerwaarts moeten worden bijgesteld.
- In de Raadsinformatiebrief 2025-0061915 'Actuele kwaliteit wegen Papendrecht' is verwoord dat om het kwaliteitsniveau C te behouden het budget voor groot onderhoud aan

elementenverharding (het herstraten van de wegen, fiets- en voetpaden) aangevuld moet worden.

- In de raadsinformatiebrief 2025-0029199 'vastgoed begroting' is verwoord dat voor het planmatig onderhoud van het gemeentelijke vastgoed voor een periode van 4 jaar (2026-2029) een egalisereserve onderhoud gebouwen is gevormd. Structurele inbedding in de meerjarenbegroting is na deze periode nog wel noodzakelijk.
- De gemeente werkt met andere gemeenten samen in verbonden partijen. Een verbonden partij fungeert als een uitvoeringsorganisatie die namens een gemeente specifieke publieke taken uitvoert. Op dit moment wordt de begroting 2027 door onze verbonden partijen opgesteld. Uit ambtelijke informatie blijkt dat de kostenontwikkelingen binnen het Sociaal domein op het gebied van Participatie, WMO en Jeugdzorg een stijging laat zien. Dit wordt veroorzaakt door hogere loon- en prijscorrecties en een toenemende vraag. Er zijn nog geen signalen dat de toenemende kosten volledig via de Rijksbijdrage kan worden gecompenseerd.

Met deze raadsinformatiebrief herhaalt het college nogmaals dat wanneer bovenstaande ontwikkelingen zich gaan voordoen of anderzijds nieuwe ontwikkelingen ontstaan dit direct gevolgen heeft voor de financiële huishouding. Normaal gesproken zou dit pas bij de perspectiefnota aan de orde komen. Er is voor gekozen eerder richting de raad een signaal af te geven.

De beperkte financiële ruimte in onze meerjarenbegroting 2026-2030 maken dat bovengenoemde ontwikkelingen en de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten (nog) niet is verbeterd, er een (negatieve) impact op onze meerjarenbegroting ontstaat. Het college en de gemeenteraad hebben hier een gezamenlijke opgave om de begroting naar de toekomst toe financieel gezond te houden.

Vraag 2

Is er sprake geweest van onvoldoende alertheid bij het college over de financiële risico's en tekorten die nu worden geschetst? Kunt u uitleggen waarom deze risico's niet eerder zijn opgemerkt en gecommuniceerd, bijvoorbeeld tijdens de begrotingscyclus of in eerdere raadsstukken?

Antwoord vraag 2

Zie de beantwoording op vraag 1.

Vraag 3

Welke concrete nieuwe inzichten of externe ontwikkelingen zijn er sinds 6 november 2025 geweest die deze RIB noodzakelijk maakten? Kunt u deze specifiek benoemen en toelichten waarom deze niet eerder zichtbaar waren?

Antwoord vraag 3

Zie de beantwoording op vraag 1.

Vraag 4

Waarom zijn de signalen over de toenemende druk op de begroting (bijv. jeugdzorg, WMO, onderhoud, rente) niet eerder opgemerkt en met de raad besproken? Is er sprake van onvoldoende monitoring, onjuiste inschattingen of een gebrek aan proactieve communicatie?

Antwoord vraag 4

Zie de beantwoording op vraag 1.

Vraag 5

Welke lessen trekt het college uit het feit dat de raad nu pas wordt geconfronteerd met een structureel tekort dat al jaren aan het oplopen is? Wat gaat het college anders doen om in de toekomst tijdiger en transparanter te communiceren over financiële risico's?

Antwoord vraag 5

Zie beantwoording op vraag 1.

Vraag 6

Wat zijn de gevolgen van deze late informatievoorziening voor het vertrouwen in de begroting en het bestuurlijk handelen? Hoe gaat het college dit vertrouwen herstellen?

Antwoord vraag 6

Het college blijft, net als altijd, voortdurend de landelijke en lokale ontwikkelingen en de (financiële) effecten daarvan op onze meerjarenbegroting volgen en informeert de gemeenteraad hierover.

Vraag 7

Welke concrete acties onderneemt het college om te voorkomen dat de raad in de toekomst weer te laat wordt geïnformeerd over dergelijke financiële risico's? Kunt u een tijdpad en verantwoordelijken noemen?

Antwoord vraag 7

Zie beantwoording op de vragen 1 en 6.

- II. Door de fractie van D66 zijn de volgende artikel 40 vragen gesteld met betrekking tot de raadsinformatiebrief ontwikkelingen en financieel perspectief (d.d. 10 maart jl.).

Het college heeft op 16 maart 2026 in het informatiesysteem van de gemeenteraad RIB 2026-0022986 geplaatst, gedateerd 10 maart 2026, met als onderwerp: *Ontwikkelingen en financieel perspectief*.

Het nieuws in de RIB was samengevat:

De gemeente Papendrecht krijgt, zonder ingrijpen, een financieel tekort op de begroting van 1,4 miljoen euro in 2027 oplopend tot 3,2 miljoen euro in 2030.

Behalve de bedragen was ook nieuw, dat er groot onderhoud nodig is ter grootte van 1,2 miljoen euro structureel aan het onderhoudsniveau van de buitenruimte en gemeentelijk vastgoed.

De D66-fractie heeft hierbij enkele vragen over de timing van de RIB. (De inhoud bespreken we later.)

De timing van de RIB was namelijk: net niet op tijd voor inwoners om mee te nemen in het bepalen van de stemkeuze voor de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart.

Als D66-fractie hechten wij zeer aan eerlijkheid en transparantie van belangrijke informatie voor onze inwoners, zeker in aanloop naar verkiezingen. Immers een dergelijk groot tekort op de begroting kan tot grote belastingverhogingen of grote bezuinigingen leiden. D66 vindt dat onze inwoners dit hadden moeten en kunnen weten vóór de verkiezingen.

Vraag 1 Wanneer was informatie bekend

Bij de begrotingsbehandeling in november van 2025 zei de D66-fractie:

“We zien nu wel een goed plaatje, maar dat is voor een deel ook: schijn bedriegt. (...)

Dat betekent automatisch dat we waarschijnlijk zullen moeten gaan bezuinigen en een nieuwe raad zal daar direct mee aan de slag moeten.” Het college ontkende dit toen.

- a. Wanneer was de relevante financiële informatie voor het eerst bekend bij het college? Waar is dat vastgelegd?

Antwoord vraag 1a

Het college heeft op 12 maart 2026 de raadsinformatiebrief over de financiële ontwikkeling vastgesteld en deze dezelfde dag bij de griffie voor verzending aan de raad aangeboden.

- b. Wanneer heeft de auditcommissie over deze informatie vergaderd?

Antwoord vraag 1b

In de auditcommissie van 25 februari 2026 is door de ambtelijke vertegenwoordiging aangegeven dat het financiële meerjarenperspectief bij uitblijven van voldoende rijksmiddelen en kijkend naar de lokale en landelijke ontwikkelingen de meerjarenbegroting onder druk komt te staan. Tegelijkertijd is aangegeven dat de gemeenteraad op korte termijn hierover door het college wordt geïnformeerd.

- c. Heeft het college erbij stilgestaan dat dergelijk informatie voor inwoners van belang kan zijn bij hun stemkeuze?

Antwoord vraag 1c

Het college is zich ervan bewust dat de informatie die zij verstrekken invloed kan hebben op hoe inwoners naar het beleid kijken. Daarom is er voor gekozen in de week voor de verkiezingen via een raadsinformatiebrief een tussenstand af te geven. Daarnaast is het college van mening dat vanuit haar actieve informatieplicht een duiding van beleidsontwikkelingen op het financieel perspectief noodzakelijk is en blijft.

Vraag 2 Geen persbericht

In tegenstelling tot gebruikelijk bij nieuws, werd nu geen persbericht uitgestuurd door het college. Media zijn gewend dat nieuws per persbericht wordt gemeld en hadden in aanloop naar de verkiezingen, te druk om 'zomaar' in het raadsinformatiesysteem te kijken.

Media hebben de Papendrechtse miljoenentekorten pas opgemerkt na de verkiezingen.

- a. Waarom heeft het college ervoor gekozen om geen persbericht uit te sturen over de miljoenentekorten? (Ter vergelijking, op diezelfde dag werd wel een ander persbericht uitgestuurd getiteld: Intentieverklaring getekend voor nieuwe woningen in Het Zand. Dit bericht haalde verschillende media, een week voor de verkiezingen.)

Antwoord vraag 2a

Deze raadsinformatiebrief geeft slechts een tussentijdse duiding (indicatie) van mogelijke (financiële) ontwikkelingen en heeft als doel de gemeenteraad vroegtijdig hierover te informeren in de aanloop naar de opstelling van de Perspectiefnota 2026-2031 en de begroting 2027.

- b. Is het niet uitsturen van een persbericht over de financiële miljoenentekorten een weloverwogen keuze geweest? En, waarom is er niet door het college gezorgd voor directe plaatsing op 10 maart in het raadssysteem, maar pas op 16 maart?

Antwoord vraag 2b

Zie het antwoord op vraag 1a en 2a.

Vraag 3 Wie is verantwoordelijk voor transparantie?

In de aanloop naar de verkiezingen is het veel gegaan over "betere communicatie" en "transparant informatie verstrekken aan inwoners".

Wiens verantwoordelijkheid is het volgens het college, om dergelijke fundamentele informatie tijdig onder de aandacht te brengen van de pers en inwoners?

Antwoord vraag 3

Het college heeft de verantwoordelijkheid de gemeenteraad actief en volledig te informeren. Vanuit deze hoedanigheid heeft het college de gemeenteraad direct geïnformeerd over welke financiële ontwikkelingen zij op de gemeente af zien komen in de aanloop naar het opstellen van de Perspectiefnota 2026-2031 en de begroting 2027.

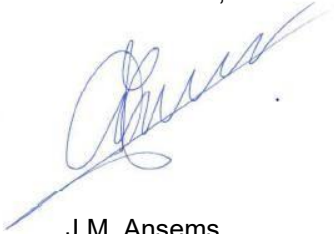
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

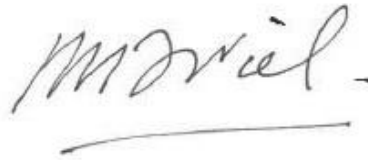
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel